

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vsa leta - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: BARCLAY 6189

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: BARCLAY 6189

NO. 44. — ŠTEV. 44.

NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 21, 1929. — ČETRTEK, 21. FEBRUARJA 1929.

VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII.

Suhači izvajajo pritisk na Hooverja.

BORAH BAJE NOČE SPREJETI PONUDENEGA MU MESTA

Borah je kompliciral položaj, in prohibicionisti so zelo pozorni. — Borah je rajše v senatu kot pa da bi vršil posle generalnega pravdnika. — Hooverjev dom močno zastražen.

WASHINGTON, D. C., 20. feb. — Novo izvoljeni predsednik Hoover se je vrnil iz Floride včeraj popoldne ter zašel takoj v komplikacije, ki bodo mogoče strmoglavile njegov proces grajenja kabineta.

Tesni prijatelji senatorja Boraha izjavljajo, da ne bo senator iz Idaha zapustil senata, da sprejme povabilo Hooverja ter postane njegov generalni pravdnik. Vsled tega je zopet odprt problem generalnega pravdnika.

William J. Donovan, pomožni generalni pravdnik, katerega se je stavilo v kabinet in zopet potegnito iz njega, v špekulaciji najmanj že desetkrat, je bil postavljen nazaj kot bodoči generalni pravdnik. Donovan ni sprejemljiv za temperenčne organizacije ter je bil predmet odločnih protikatoliških lobistov.

Hooverjev načrt, da premesti prohibicijski urad od zakladniškega departmeta v justični departmet, je napravil pozorno Antisalonsko ligo ter njej sorodne organizacije. Pričele so izvajati pritisk na senatorja Boraha, da sprejme ponudeno mu mesto. Novo izvoljeni predsednik se je upal izogniti novemu razvnetju prohibicijskega vprašanja ter najti zadovoljivo rešitev.

Načelnik narodnega republikanskega komiteja Hubert Work in George Akerson, tajnik Hooverja, sta načelovala majhni sprejemni skupini, ki je počakala Hooverja na železniški postaji. Vsi so odšli nato direktno na dom Hooverja na S cesti. Novo izvoljeni predsednik je bil zagorel ter se je prijazno smehljaj.

Hooverjev dom, ki bo kombinirana delavnica ter sprejemni prostor tekom naslednjih štirinajst dni, ne bo odprt za obiskovalce. Agenti Tajne službe ter policisti bodo na straži noč in dan in do stop bo mogoč le proti povabilu.

MRS. LEONARD BO DOBILA 15 LET JEČE

Mrs. Leonard, ki je do zabadla svojega zakonskega moža, bo mogoče obsojena na petnajst let ječe. — Bila je vdana pijaci.

Danes bo slišala Mrs. Dorothy Leonard, ki je bila spoznana krivo uboja po drugem redu, sodbo iz ust okrajnega sodnika Adela.

Do petnajstih let ječe je najvišja kazen, katero je mogoče izreči radi uboja po drugem redu, a porotniki so priporočili sodniku, naj bo milosten pri razglasitvi obsodbe.

Mrs. Leonard je bila obtožena uboja po prvem redu, ko je do smrti zabadla dne 15. septembra preteklega leta svojega moža, policista Michaela Leonarda. Zaslišana kot priča, je izjavila, da je bil njen mož "najboljši soprog" na svetu.

Usodepolnega dne je bila nekoliko preutrujena, ker je ostala skoro celo noč pokonci radi svojega, komaj eno leto starega otroka. Da se okrepi, je izpila par požirkov vina.

Njen mož je prišel dotični dan

nekoliko pozno domov, malo natrkan. Vprašal jo je, če je bila in ona je potrdila to vprašanje. Na to jo je ozmerjal in prišlo je do nasilnosti, — ko je ležal njen mož na tleh poleg nje, — mrtev.

Mrs. Leonard je izjavila, da se ne more spominjati, kako je prišel nož v njene roke in kako je zabadla svojega moža.

Pri proglasitvi pravorek, se je Mrs. Leonard nezavestna zgrudila na tla. Ona je stara šele šest in dvajset let ter mati dveh majhnih otrok, ki sta sedaj v oskrbi stare matere.

Državni proračun pred zakonodajo.

ALBANY, N. Y., 20. feb. — Finančni komitej zakonodaje je podal danes svoje poročilo glede proračuna, katerega je vložil governor Roosevelt. Odbil je več kot tri milijone dolarjev od prvotnih priporočil.

Pristaniški dogovor. sklenjen.

PRAGA, Čehoslovaška, 20. feb. Nemčija in Čehoslovaška sta sklenili dogovor, vsled katerega bo dobila Čehoslovaška na razpolago nemška pristanišča Hamburg in Stettin, kot dogovorjeno v versail-

SPREVEDNIK JE POVZROČIL PANIKO V HUDSON TUBES

Šest težko ranjenih po paniki v Hudson Tubes se še vedno nahaja v bolnicah. — Strašni prizori so se odigrali, ko sta ogenj in dim povzročila paniko med tisoč potniki.

Le z grozo misli danes več kot tisoč oseb na požar in paniko, ki je izbruhnila v vlak v Hudson Tubes. Katastrofa s strašnim koncem je bila za las preprečena.

VELIKA ZELEZNIŠKA NESREČA

Šest mrtvih in sedemdeset ranjenih, ko je padel vlak po nasipu. — "Miner's Special" skočil iz tira pri Peoria, Ill.

PEORIA, Ill., 20. februarja. — Šest mož je bilo ubitih in več kot sedemdeset poškodovanih, ko je pet potniških kar "Miner's Special" Peoria Railway Terminal Co. skočilo iz tračnic ter se skotalilo po obronku.

Zdravniki, prostovoljci in reševalci so delali ob vznožju 25 čevljev visokega nasipa ter se glasi, da bodo našli v razvalinah najbrž še nadaljna trupla. Troje lešenih vozov je pričelo goreti, ko so se drsali po obronku, a plamen so hitro pogasili.

Bolnice v Peoriji so bile natlačene polne s poškodovanimi, katere so prevedli semkaj z ambulanecami in avtomobili.

Osem sto delavcev v premogarskih rovih južno od tukaj je zapustilo Peorijo na vlak po šesti uri jutraj. Nesreča se je pripetila ob sedmih jutraj, a ker ni bilo nikakih telefonov v onem kraju, je potekla več kot ena ura, predno je dospela prva ambulanca na pozorišče nesreče.

Medtem pa so bili poškodovani in umirajoči premogarji izpostavljeni mrazu, ki je znašal šest stopinj pod ničlo.

Medtem pa so bili poškodovani in umirajoči premogarji izpostavljeni mrazu, ki je znašal šest stopinj pod ničlo.

Samomor.

LONDON, Anglija, 20. feb. — Ker se ni njen mož vrnil z dela do pozne ure včeraj zvečer, je vtaknila Mrs. Violet Reynolds, stara 22 let, plinske cev v usta ter odvila plin.

ROJSTNA HIŠA GENERALA LEE

v Westmoreland County, Va. Organizacija znana pod imenom "Daughters of the Confederacy", jo je kupila ter jo bo izpremenila v muzej.

Neki, v Jersey City vozeč vlak, obstoječ iz sedem vozov, je bil nenadno ustavljen zapadno od Christopher St. od požara na tračnicah. V nato sledeči zmedbi je konduktor zaprl električno silo in vsled tega ni bilo mogoče le vožnja naprej, pač pa je nastala tudi popolna tema.

Nevarnost je postajala še večja, ko je pričel goreti z oljem prepojeni del tretjega vagona ter se je pričela razvijati neznosna vročina. To je pomenjalo signal za splošno zmedo. Okna so bila razbita, da se dovoli svežemu zraku dostopa in ko tudi to ni nič pomagalo, se je pričelo prerivanje, ki ni bilo nič manj nevarno kot pa požar.

Šest oseb je postalo nezvestih ter se nahajajo v resnem stanju v St. Vincentz bolnici.

Kako se je vse to završilo, ni bilo še včeraj pojasnjeno. Trem inženirjem se je poverilo nalogo, da preiščejo celo stvar. Prometna komisija pričakuje poročila še danes.

Motorman Van Zadt je podal naslednje poročilo:

— Zapazil sem plamene par sto čevljev pred seboj pod Hudson reko. Par z oljem prepojenih svečlerjev, se je unelo na nepojasnjeno način. Mislim, da bom imel plamen hitro za seboj ter sklenil voziti naprej. Dva voza sta že pasirala požar, ko je bila potegnjena zasilna vrveja. Vlak se je ustavil baš nad plameni.

Napako se je sicer hitro zapazilo, a še predno se je oprostilo zasilno zavoro, je pričel goreti tretji voz.

Neki sprevodnik je videl ogenj in v domnevi, da se je pripetil kratki stik, je izločil električno silo. Posledica tega je bila absolutna tema ter velikanska zmeda med potniki.

Dva nadaljna vlaka, ki sta sledila, sta bila istotako prisiljena ustaviti se.

NEVARNA POBEGLA ZLOČINCA

STA ZOPET NA VARNEM

Zastran postavnega praznika "Washingtonovega rojstnega dne" ne izide jutri "Glas Naroda". Prihodnja številka izide v soboto, dne 23. februarja.

Uredništvo.

POVRATEK

MRZLEGA

VREMENA

10,000 mož kida sneg, in nizka temperatura je pognala iz parkov ljudi, ki so brez strehe. — Lodging hiše so vse prenapolnjene.

Skoro deset tisoč mož je čistilo v New Yorku sneg, katerega je prinesla vračajoča se zima. Vremenski urad pa je napovedal, da bo danes ponoči še dosti bolj mrzlo.

Sneg je pričel padati malo po polnoči. Temperatura je stalno padala celo noč ter obvisela končno pri desetih stopinjah nad ničlo.

Med tretjo ter četrto uro je bil poklican nočni šift Street Cleaning departmeta in osem tisoč posebnih mož bo nastavljenih, so glasno s komisarjem Taylorjem.

Lodging hiše so bile takoj prenapolnjene z moškimi in ženskami, katera sta pognala iz parkov mraz in sneg.

Male zamude, povzročene od podajajočih korj, so imele poulične železnice, a opaziti ni bilo nikakega resnega zavlečenja.

Nov železniški predsednik.

BOSTON, Mass., 20. febr. — John P. Pelley, dosedaj predsednik Georgia Central železnice, je bil včeraj izvoljen predsednikom New York, New Haven & Hartford železnice. Nastopil bo svoje mesto dne 1. marca.

900 na pohodu v London.

LONDON, Anglija, 20. febr. — Voditelji pohoda nezaposlenih iz različnih delov dežele v glavno mesto so danes objavili, da je poskočilo število udeležencev izza odhoda iz Glasgowa na nekaiko desetsto.

Korakanje bo zaključeno z veliko demonstracijo v Londonu.

Kurilni aparat zmrznil.

FRIEDRICHSAFEN, Nemčija, 20. februarja. — Pregretje zračnih ladij v višinah je ena najbolj težavnih nalog, kar jih dosedaj še ni mogla rešiti potniška avijatika. Tekom včerajšnjega poleta se je kurilna priprava "Graf Zeppelina" izprva izvrstno obnesla, celo tako dobro, da so morali člani komisije odložiti svoje suknje. Pozneje pa je aparat naenkrat zamrznil, kakorhitro so dosegli višino 4400 čevljev.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA

"GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI.

NEVARNA POBEGLA ZLOČINCA STA ZOPET NA VARNEM

Morilec urednika Melletta in neki drugi morilec sta bila kmalu ujeta. — Poslužili so se lestvice iz modroca ter pobegnili tekom snežnega viharja. — Za njimi je bil izdan splošni alarm.

COLUMBUS, O., 20. feb. — Pat McDermott in Mike Jaco, dva kaznjenca, obsojena na doživljensko ječo, ki sta pobegnili iz tukajšnje Ohio zidnice, s tremi nadaljnimi kaznjenci vred, sta bila danes zopet ujeta od predmestne policije v nekem kamenolomu v bližini Upper Arlington. Oba sta bila identificirana od jetniških uradnikov.

POLICIST JE ORGANIZIRAL MASAKER

Oblasti so dobile migljaj, da je policist, kojega ljubica ima beauty parlor, organiziral napad na Moranovo tolpo.

CHICAGO, Ill., 20. februarja. Zvezni prohibicijski uradniki, ki preiskujejo umor šestih članov Moranove tolpe, so baje na sledu morilec.

Nekdo jim je poslal sledeči migljaj: "Dobite policista, kojega ljubica ima beauty parlor v Chicagu, pa boste takoj na sledu morilec".

Pozneje se je izvedelo, da je Moranova tolpa ukradla dotičnega policista za \$12,000 žganja.

Policist se je nato strašno osvetil ter s svojimi tovariši ustrelil šest Moranovih pajdašev.

Oblasti upajo, da bodo imele v kratkem času morilec v pasti.

Poincare je imel le šest glasov večine.

PARIZ, Francija, 20. febr. — Le z majhno večino je ušlo ministrstvo Poincareja padcu, v zvezi z napadi, katere je naperila takozvana meščanska radikalna stranka proti reformam justičnega sistema.

Pri glasovanju je bila odobrena politična kabineta z 291 glasovi proti 285 glasovom.

Moža nista napredovala dalje kot pet milj, tekom nekako osemnajstih ur njih prostosti. Vrnila sta se takoj v jetnišnico.

McDermott, Jaco in trije drugi kaznjenci so prežagali drogove celice ter splezali na jetniško poslopje s pomočjo lestvice, improvizirane iz modroca.

Njih beg iz jetnišnice je bil razkrit šele par ur pozneje ter so pustili komaj kako sled za seboj.

Včeraj zvečer se je vršilo iskanje za njimi po celem Ohiju in po sosednjih državah. Policijski departmeti vseh psovod so bili posvarjeni, naj bod opozorni nanje.

Malo po polosmil uri včeraj jutraj je bil Don Bonzo, rekordni uradnik v jetnišnici, presenečen, ko je videl viseti lestvico s strehe rekordnega poslopja. Oddal je alarm in nato sledeče iskanje je razkrilo prazne celice kaznjencev.

Mladiča poslana na električni stol.

CHICAGO, Ill., 20. februarja. Chicago je pričel rabiti svoj novi električni stol zgodaj danes jutraj, ko je usmrtil dva mladiča, ki sta umorila nekega policista radi tega, ker ju je prekinil pri ropu.

Anton Greeco, star devetnajst let in Charles Waltz, star osemnajst let, sta odšla na električni stol par minut po dvanajsti uri.

Velik prešič.

WILDORADO, Texas, 20. feb. Nov rekord je bil dosežen v tukajšnjem kraju, ko je Miles Millhorn zaklal in očedil prašiča, ki je tehtal 1050 funtov.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo			v Italijo		
Din.	500	\$ 9.30	Lir	100	\$ 5.75
"	1,000	\$ 18.40	"	200	\$ 11.30
"	2,500	\$ 45.75	"	300	\$ 16.80
"	5,000	\$ 90.50	"	500	\$ 27.40
"	10,000	\$ 180.00	"	1000	\$ 54.20

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našim vezam v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot gorej navedeno, bodisi v dinarjih ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIN "NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—"

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0380

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY,
(A Corporation)

Frank Sakser, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četiri leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Barclay 6189.

ATENTATI V ITALIJI

Ko se je raznesla meseca aprila lanskega leta novica o atentatu na italijanskega kralja, je sleherni, ki količkaj pozna razmere v Italiji, domneval, da je bila bomba, ki je usmrtila in poškodovala več nedolžnih ljudi, napravljena v arzenalu fašističnih izživačev.

Atentat so vprizorili pristaši bivšega načelnika milanskih fašistov, Giampaolija.

Giampaoli je bil pred par tedni odstavljen kot generalni tajnik milanske okrajne organizacije ter predstavljen nekam v Abruce. Mussolini mu je baje namignil, naj tudi s tega mesta demisionira, in se celo sliši, da bo aretiran.

Giampaolijev naslednik v Milanu je postal neki Starace. Pred kratkim je bil vprizorjen nanj atentat, ki se pa ni posrečil.

Tudi to dejanje pripisujejo Giampaoliju oziroma njegovim pristašem.

Po atentatu meseca aprila lanskega leta je bilo aretiranih tisoč delavcev. Dvainosemdeset jih je še sedaj v preiskovalnem zaporu.

Posebni tribunal se jih najbrž ne bo drznil zastran a-tentata obsoditi na smrt, najbrž jim bodo pa prisojene druga težke kazni zastran takih ali takih antifašističnih deliktov.

REED IN PROHIBICIJA

Suhači že dolgo niso slišali tako trpkih, kakoršne jim je pred par dnevi belil senator Reed v senatu.

Sicer ni ničesar novega povedal, ampak njegov pogum je vseeno občudovanja vreden. Ko so suhači tekot republikanske narodne konvencije v Kansasu sestavljali suho plako, da jo vključijo v strankin program, so delali to pri mizi, ki se šibila pod težo pijače.

Kot hinavce in strahopetce je označil one člane kongresa in državnih zakonodaj, ki glasujejo za suhaške odredbe, na tajnem pa kršijo določbe osemnajstega amandamenta in Volsteadove postave.

Svojim tovarišem je v lice povedal, da vsi oni, ki pravijo, da je mogoče izvesti Volsteadovo postavo, prav do-bro vedo, da je ni mogoče izvesti. V zveznem glavnem mestu dobi lahko vsak kongresnik kakoršnokoli pijačo in kolikor jo hoče.

Škoda, da ni vresničil svoje pretnje in ni objavil se-znana kongresnikov, ki se drže gesla: — Sodite nas po naših besedah, ne pa po naših dejanjih.

No, pa če bi objavil imena teh ljudi, kaj bi koristilo? Pri prihodnjih volitvah bi volilci istotako glasovali zanje.

Sploh smo pa že tako daleč, da volilci ne vprašajo do-sti, če je kandidat pošten ali ne, ampak glasujejo brezpo-gojno za vsakega, ki ga stranka določi.

Senator Reed je z vsi pravico označil prohibicijo kot največji zločin v zgodovini Ameriki.

Zagovorniki prohibicije se pa tega zločina prav nič ne boje.

Redka volivna pravica.

Ruski komunisti so za sedanje in duhovniki. Podobno "čiščenje" sovsjetske volitve temeljito "poči-stili" po volilnih imenikih. Samo v Moskvi so izbrisali 16.000 volil-ov, tako da je izključenih od vo-litv sedaj 57.000 oseb. Med temi so pred vsem ljudje brez določne-ga poklica, dalje trgovski posre-dovalci, (komisionarji), trgovci

Prizadeti volilci vlagajo prote-ste, toda brez upa zmage; komu-nistična centrala je dala navodi-ti Kulaki (ljudje z lastnim pre-moženjem) ne smejo v sovjetel-

"Naj Lajlač 'laja'... mi ostali pa kadimo OLD GOLDS"

DOUGLAS FAIRBANKS JR. in DOROTHY MACKALL v najnovšem First National Vitaphone triumfu. "The Barker".

"Če 'zalajša' v 'govorečem fil-mu'... magari da se tudi sli-ka imenuje 'Lajlač'... je baš tako kot če bi se izpodtaknil ob vlečko prve igralke. Kaj ravnatelj mislijo, ko zakaš-ljaš, pa 'nikogar' ne briga." "Zato pa mi, kar nas je 'mlaj-se generacije' v Hollywoodu, koje bodočnost je v govore-čem filmu, ščitimo tako skrb- no svoja grla kot 'igralci na

(Podpis)

Douglas Fairbanks Jr.

odru". To seveda pomenja, da so šli stari časi kajenja če-sarkoli in vsega med staro ša-ro z ravnateljevim megafo-nom vred.

"Večina mojih tovarišev v Hollywoodu kadi OLD GOLDS in tudi jaz. Vsi ljubimo njih rahel prijeten okus. Pome-njajo tudi 'exit' za ščegeta-nje v grlu in 'front center' za jasen glas brez kašlja."

pojejte čokolado... nažgite OLD GOLD... in uživajte oboje!

RADIO IZNAŠLI RUSI.

Gledališče-Glasba-Kino

"TWO DAYS".

To je prva večja produkcija ukrajinske enote Sovkina, ki jo igrajo v FILM GUILD CINEMA THEATRE, 52 West 8th Street med 5. in 6. Ave. v New Yorku.

Evropski kritiki se strinjajo v mnenju, da je to najvišji in naj-bolj značilen film, ki jih je po-slala Sovjetska Unija v svet. Ne-kateri označajo dejanje kot "ne-popolno tragiko". Značilno je, da je v tej drami prvotno podan po-sameznik napram ozidju revolu-cije, v čemur se razlikuje od fil-mov, v katerih nastopajo množi-ce, kot na primer "Potemkin", "Konec Petrograda" itd.

Producirala jo je WUFKU u-krajinska filmska sekcija 'sovjet-ske' vlade in sicer pod direkci-jo Stabavoj. Snov je preprosta. Film prikazuje starega služabnika, ki deli svojo ljubezen med sinom, kateri je častnik rdeče armade, ter svojimi gospodarji, ki so belo-gardisti.

Očeta igra dovršeno F. E. Sa-mičkovski.

Nadalje je na programu "The Fall of the House of Usher" ter "Življenje in ljubezen", drama igrana samo z rokami. Jako zani-mivo je tudi eno prvih Chapli-novih del "1 A. M."

"CALIGARI" in "BEAUTIFUL BLUE DANUBE".

Ta dva filma so začeli prejšnji teden predstavljati v Fifty-Fifth Street Playhouse, 154 West 55. Street.

"The Cabinet of Dr. Caligari" označajo nekateri kot kubistično, impresionistično in ekspresio-nistično, resnica je pa, da je to največji prispevek, ki ga je Evro-pa prispevala k umetnosti kine-matografa. Ravnatelj je Robert Wiene, glavne vloge pa igrajo Conrad Veidt, Werner Krauss in Lil Dagover.

Druga slika je "Beautiful Blue Danube", valčkova romanca, te-melječa na svetovno slavni melo-diji Johanna Straussa. Glavni vloge igraata Lya Mara in Harry Liedtke, mladostni ljubljence nem-skega filma in prvi nemški igra-lee, ki je govoril in pel za govo-reči film v tej deželi.

NOVE COLUMBIA PLOŠČE.

Columbia družba je zopet izda-la tri slovenske rekorde. V njih srečamo naše ljube stare znance, le godba in pesmi so nove.

Gospodini Lausche in Udovih pojeta dovršeno večno-lepo "Goz-dič je že zelen" ter "Po gorah je ivje".

Mr. Špehek in njegov sin sta zaigrala "Urno stopaj" in "Moj očka ima", Šubelj je dovršeno za-pel umetno pesem "Ciciban", hr-vatsko pevsko društvo "Zarja" pa "Morje Adrijskano".

Vsi trije rekordi so lepi ter vredni vsega priporočila. Rojaki, naročite jih.

POZOR ROJAKI!
VELIKA RAZPRODAJA!
V zalogi imamo dva tisoč oblek za moške in fante. Vsaka obleka ima dvoje hlač ter stane \$14.75. Razprodaja traja deset dni.

Rojaki, ko pridete v trgovino, vprašajte za: Joe Habbjana.

B. Pfefferkorn,
427 Knickerbocker Ave.,
Brooklyn, N. Y.

(6x 21-28)

Iz Jugoslavije.

Samomor 17-letne učenke.

Iz Sarajeva poročajo, da se je obesila v svojem stanovanju v Uli-ci prestolonaslednika Petra 17-let-na učenka sarajevskega učitelji-šča Smiljka Borojevič.

Popoldne je bila Smiljka sama doma. Stanovala je s svojim bra-tom Milovanom, učenecem I. raz-reda gimnazije, pri nadsvetniku Josi Mačkicu. V hiši ni bilo niko-gar. Žena nadsvetnika Mačkicia Maza je bila pri sosedih. To prilož-nost je nesrečna Smiljka izrabila za svoje obupno dejanje. Pred sa-momorom je napisala več poslo-vilnih pisem, tako svojemu bratu Milovanu, roditeljem, ki bivajo v Prnjavoru in dijaku Branku Mi-lovanoviću. Vsebinsko teh pisem dr-ži policija še v tajnem, vendar se zdi, da je mladenka izvršila samo-mor zaradi nesrečne ljubezni.

17-letna Smiljka se je srtano zaljubila v nekega študenta, ki je nedavno odpotoval v Beograd, kjer študira pravo. Zdi se, da je mladi študent v velikomestnem vrvežu pozabil na uboko Smiljko, kar jo je pognalo v obup, da se je odločila za smrt. Borojevičeva je bila drugače simpatična in sploš-no priljubljena deklica. V šoli je

bila vedno med prvimi učenkami.

Proti večeru je prišel njen brat Milovan domov, in je ostrmel ob prizoru, ki se mu je nudi na hod-niku. Njegova sestra Smiljka je visela na kuhinjskih vratih, ki so bila na stečaj odprta. Milovan je bil tako osupel, da ni vedel, kaj naj počne, ali naj kliče na pomoč ali prereže vrvi, na kateri je vise-la sestra.

Naposled je zaklical na pomoč. Prva je prihitela v stanovanje sosedja Nata Nikolić. Med tem je bila o samomoru obveščena tudi policija in rešilna postaja. Prišel je stražnik in prerezal vrvi, toda bilo je že prepozno. Smiljka je bila mrtva.

Prišla je tudi policijska komi-sija. Zdravnik je mogel ugotoviti samo smrt nesrečne mladenke. Ne-ko je o samomoru obvestil tudi gospečinjo Maza Mačkici, ki se je onesvestila, ko je zagledala v ku-hinji Smiljko Borojevičovo mrtvo. Policija je preiskala sobo, v kate-ri je Smiljka stanovala in je na-šla listek, na katerem je učenka napisala, da se boji, da bo znore-la, ker ji živi popuščajo.

Preparanditska se je usmrtila na ta način, da je vzele okno iz vrat ter na vrvič navezala kono-pec od zaves. Nato je odskočila z vrvič na vratu s pručke in ob-visela na vratih.

Za Veliko Noč

Nakazila v dinarjih, lirah in dolarjih od-pošiljamo vedno z najhitrejšimi parniki in preko najboljših zvez.

Za pravočasno izplačilo se obrnite pravo-časno na —

Sakser State Bank

82 Cortlandt Street
New York City

Peter Zgaga

Včeraj sem čital o jako zanimi-vem slučaju, ki se je pripetil v naturalizacijskem uradu.

Par sto prosilcev je čakalo, da jim podeli sodnik drugi papir. Treba je bilo precej dolgo čakati. Nekega Italijana je pričelo že-jati.

Potegnil je iz žepa steklenico ter napravil iz nje par dobrih po-zirkov.

Toda oko postave je bilo bud-ne ter ga je naznanilo sodniku, ki je državljanstvo delil.

Sodnik ga je posvaril in rekel: — Zasluziš sicer večjo kazen, toda kaznoval te bom s tem, da ti ne bom dal dneves državljan-skega papirja. Dobiš ga šele po pre-teku enega leta.

To je huda kazen za per požir-keve.

Toda kandidat ni izkubil uja-nja ni se teliži:

— Še eno leto bom moral č-ekati. No, leto hitro mine. Po en-m letu ga bom pa lahko pil, kakor prost in svoboden ameriški držav-ljan.

Zaljubljeni ljudje se včasih ma-lo čudno obnašajo. Posledice mo-razo seveda sami trpeti. Ljudje se jim smejejo, jih opravljajo in se norčujejo iz njih.

Toda ljubezen, o ta nesrečna ljubezen, zna vse potrpeti.

Tak zaljubljenec je vprašal de-setletnega brata svojega ideala:

— Na, tukaj imaš pol dolarja, pa mi povej, če tvoja sestra slabo govori o meni.

— Nikakor ne, — je odvrnil fantiček. — Moj oče je rekel, da si osel, moja sestra ga je pa od-vrnila, da se ne sme nobenega člo-veka po zunanosti presojudi.

Politički imajo vedno velike skrbil.

Sedaj so razdeljeni v dva ta-bora.

V prvem taboru ugibajo, kaj bo storil novoizvoljeni predsednik Hoover, ko bo nastopil predsedni-ški urad.

V drugem taboru pa ugibajo, kaj bo storil predsednik Coolidge, ko se bo poslovil iz predsedniške-ga urada.

O afganistanskem kralju Ama-nulahu je časopisje v zadnjem le-tu več pisalo kot je pisalo vseh sedem let o predsedniku Cool-idge-u.

Toda v obeh slučajih je bila minljiva slava tega sveta.

Pred poroto se zagovarja mož, ki je bil obenem s tremi ženami oženjen.

Kazen za tak zločin je precej huda.

Porotniki ga bodo najbrž pro-glasili krivim.

Kdo ve, če bodo prosili sodni-ka, naj ga milostno sodi, ker za-sluzi obtoženec milost in usmilje-nje po prvem redu?

Kajti tri žene naenkrat, to ni nobena šala.

— Ali boš prišel na veselico? — so vprašali rojaka. — Vsepolno mladih deklet bo tam.

— Ne, me ne bo, — je odvrnil. — Prvič zato ne, ker se ne bri-gam za mlada dekleta; drugič, zato ne, ker sem že oženjen; in tretjič, zato ne, ker me žena ne pusti.

Na Kitajskem imajo čudne na-vade.

Če je kdo le preveč dolžan, mu upniki snamejo hišna vrata in jih odnesejo.

To je vsem drugim v blagohot-no svarilo in opomin.

Kitajska še ni dovolj civilizirana.

V Ameriki so drugačne raz-mere.

Amerika je bolj moderna in bolj prežeta s krščanskimi ideali. Če si v Ameriki dolžan in ne mo-reš plačati, se noben upnik ne bo z vrati zadovoljil.

Nekega lepega dne pridejo in ti vzamejo amorgice s hišo vred.

ZAKAJ JE VILJEM POHAB- LJEN

25. januarja 1858 se je poročil v Londonu pruski princ Friedrich s hčerko kraljice Viktorije in čez leto dni se je rodilo zakoncem prvo dete. 27. januarja 1859, to je pred 70 leti, je zagledal luč sveta poznani nemški cesar Viljem II. 18. letna mati je imela zelo težak porod, poročinca in dete sta bila onesvečena. Zdravniki, strežniki in babice so si zaman prizadevali, da bi ju obudili. Poldrugo uro se je usoda trudila napraviti iz nepremičnega bitja človeka. Končno je dete oživel, toda bilo je pohabljen. Šele tri dni po porodu so v splošni zmedji opazili, da ima dete levo roko suho, mišice v rami pa tako težko poškodovane, da se ni upal noben zdravnik mlademu prinču naravnati roke. Poleg tega je bila tudi leva noga otrpla, dete je čutilo silno bolečine in v levem ušesu in levem delu glave tako, da so spočetka mislili da mu otrpne vsa leva stran.

Med silnimi bolečinami so prinču elektrizirali levo roko, toda končno so zdravniki spoznali, da se je hitro oblekel in hotel oditi, ni nobene pomoči. Pozneje so ga princa prisilili, da je svojo telesno hibo skrbno skrival. Srečno je bil znan levo roko vtrajati v žep in potrdilo, da je Rohmfeld prekladal iz desne vse, kar mu je plačal vse trgovčeve dolge prišlo v roke. S tem se je pa desna roka zelo razvila in bila je tako težka, da je prične čisto padel na desno stran s konja. Iz tega sedmih dneh 25.00 Kč. Rohmfeld ni hotel podpisati potrdila in tedaj mu je začel trgovci groziti, da ga ovadi ali pa da sam obračuna z njim. Zamahnil je z gorjaco in bil bi Rohmfeld kresnil po glavi, da ni ta hitro podpisal potrdila in zbral. Orožniki so trgovca in njegovo ženo zaslišali, toda oba sta trdila, da ne gre za komedijo, marveč da je Rohmfeld prestopilno podpisal potrdilo. Rohmfeld je pa izpovedal ravno nasprotno in zato so orožniki trgovca in njegovo ženo ovadili sodišču.

USODA PEPCE KUREŠEVE

Pariz, konec januarja

Pariz se je v zadnjem času mnogo bavil z žalostnim vprašanjem, ali bodo štiri žene končale pod giljotino ali ne. Poleg treh domačink stoji pred odločitvijo tudi usoda slovenske Pepce Kureševe. Njeno življenje je odvisno od sklepa posebne komisije pravosodnega ministrstva, ki proučuje prošnje za pomilostenje predvsem se predložijo predsedniku republike. Doležljive je ta komisija pri težkih zločinah vedno brez diskusije predlagala vezno kazni. Tako je bilo tudi leta 1878, ko je bila na smrt obsodjena neka žena, ki je živega sežgala svojega moža in svojo mater. A faktor se zatrjuje v pariskih pravnih krogih, komisija pravosodnega ministrstva danes ni več mnenja da zasluži ženske večjo obzirnost kakor moški. Nekateri člani komisije poudarjajo, da tudi ženske nosijo vso odgovornost za svoja dela in da morajo potemtakem tudi one okusiti vso strogost zakona. Sedaj, ko so štiri žene obsodjene na smrt se bo to vprašanje gotovo definitivno rešilo. Če bo sklep komisije za obsojenke neugoden in če se bo s tem sklepom strinjal tudi predsednik republike, bo v nekaj dneh postavljen pred vrati ženske ječnice Saint-Lazare strašni stroj. Od vseh obsojenk čaka Pepca Kureševa v največjem razburjenju na odločitev. Ob vsakem šum ali ropotu se ponoči v svoji celici zdrami, mence, da jo bodo odpravili na morišče. Svojo celico deli z Ano Dawidovo, ki je tudi obsojena dar sami. Prideljena jima je usmiljenka ter neka kaznenka, ki opravlja v jetnišnici hišne posle. Ženska jetnišnica nima celinske ali električne luči. V celici gori vso noč sveča. Pepca Kureševa je prosila, naj ji te luči nikdar ne ugasnejo. Boji se mraka in teme. Pri vsaki novi sveči mora razmišljati ali bo dočkala, da dogori ali jo bodo pa poprej odvedli iz celice. Zeli si, da bi se čim prej rešila vprašanje njene usode, ker njeno življenje ne more več prenašati trpljenja v mučni negotovosti.

"Teden vojaške knjige"

pridele v Sovjetski Rusiji se tega meseca. Na ta način hočejo razširiti zanimanje za vojaška vprašanja in čitanje vojaških knjig.

Z ŽENO JE HOTEL ZA- SLUŽITI

Zanimivo zadevo preiskujejo orožniki v Barnovi pri Sternbergu na Češkem. Menjalec Viljem Rohmfeld je bil s svojo ženo ločen in zahajal je k ženi nekega trgovca. Po vasi so o teh sestankih čekali že vrabci na strehi in tudi mož je dobro vedel, da ga vara žena z drugim, pa je mirno trpel. Te dni je Rohmfeld znova odšel k svoji ljubici in prinesel s seboj steklenico žganja. Moža ni bilo doma, pač pa je bila navzoča žena sorodnica. Ko so žganje popili, je hotel Rohmfeld že oditi, pa sta mu ženski prigovarjali, naj se osiane in naj leže spat. Pomagali sta mu sezuti čevlje in sleči obleko.

Ko je bil Rohmfeld v postelji in ko sta tudi že obe ženski ležali, sta začeli glasno prepevati, nakar so se nenadoma odprla vrata in na pragu se je pojavil z gorjaco v roki varani mož, ki je zasul svojo ženo in flagrantni. Začel je kričati na Rohmfelda da bo končno obračunal z njim. Zapeljivec končno so zdravniki spoznali, da se je hitro oblekel in hotel oditi, ni nobene pomoči. Pozneje so ga princa prisilili, da je svojo telesno hibo skrbno skrival. Srečno je bil znan levo roko vtrajati v žep in potrdilo, da je Rohmfeld prekladal iz desne vse, kar mu je plačal vse trgovčeve dolge prišlo v roke. S tem se je pa desna roka zelo razvila in bila je tako težka, da je prične čisto padel na desno stran s konja. Iz tega sedmih dneh 25.00 Kč. Rohmfeld ni hotel podpisati potrdila in tedaj mu je začel trgovci groziti, da ga ovadi ali pa da sam obračuna z njim. Zamahnil je z gorjaco in bil bi Rohmfeld kresnil po glavi, da ni ta hitro podpisal potrdila in zbral. Orožniki so trgovca in njegovo ženo zaslišali, toda oba sta trdila, da ne gre za komedijo, marveč da je Rohmfeld prestopilno podpisal potrdilo. Rohmfeld je pa izpovedal ravno nasprotno in zato so orožniki trgovca in njegovo ženo ovadili sodišču.

Prva Behounekova knjiga dotiskana in razprodana.

Češki radiolog dr. Behounek, sondeleženec nesrečne Nobilove ekspedije, je napisal prvo knjigo, katero je izdala neka švedska založba pod naslovom "Brodolomei v ledu". Delo je izšlo prestavljeno na švedski jezik v Stockholmu, kjer je bilo razgrabljeno v štirih dneh.

Švedski tisk povdarja, da je knjiga izvrstna. Vsebuje vse, kar si je Behounek zabeležil na ledu in kar mu je ostalo še po rešitvi v spominu.

Knjigo je pisatelj posvetil spominu svojega prijatelja Malmgreena.

Istčasno kakor švedski predod je izšel češki original v Pragi, kjer čitajo učenjakova izvajanja z največjim zanimanjem.

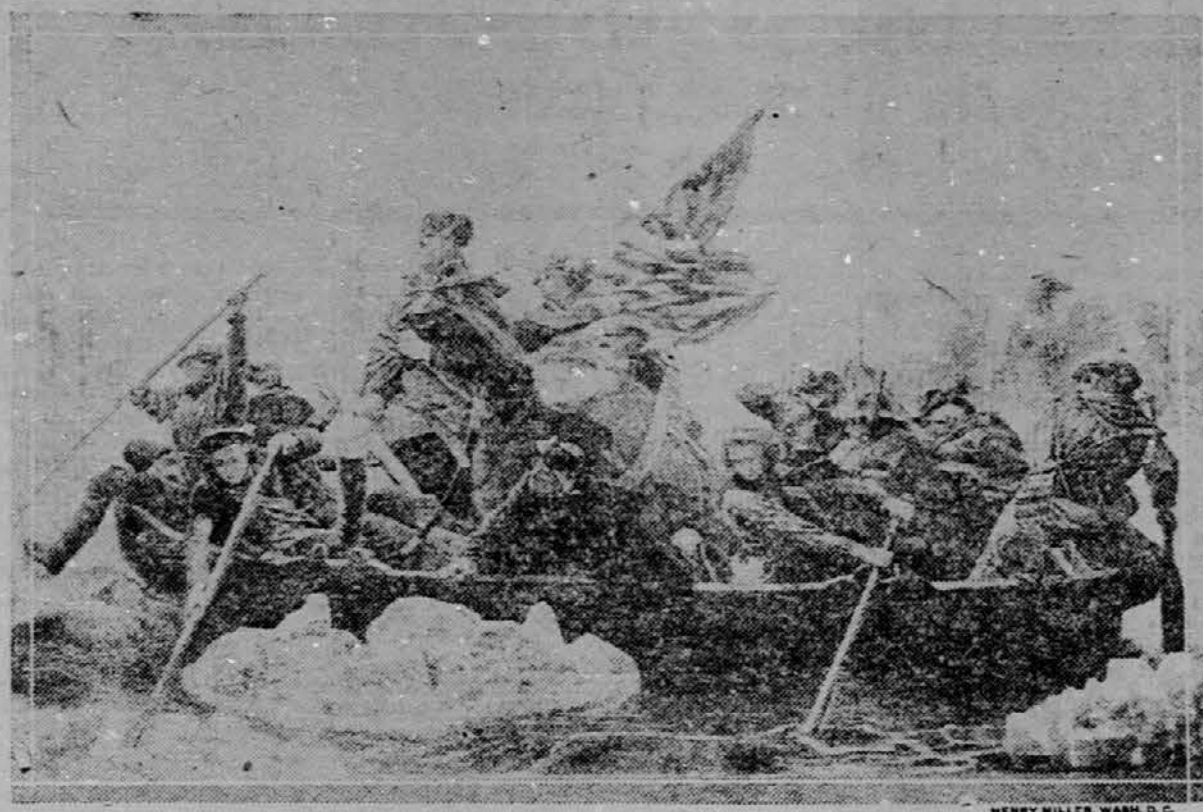
Parni kotel je eksplodiral v židovskem pokopališču v Kurcemicu blizu Vilne. 40 oseb je težko oparilo.

Najmanjši kapelnik na svetu

je 11-letni Norman Law iz Avstralije. Sedaj se nahaja v Zdr. držayah.

ZGODOVINSKI DOGODEK V WASHINGTONOVEM ŽIVLJENJU

Slavna slika Washingtona in njegovih spremljevalcev, ki so dne 25. decembra 1776 dospeli v čolnu preko reke Delaware pri Trentonu ter presenetili in premagali Angleže.

George Washington - vojskovodja in državnik.

V svetlu zgodovine je večali set milij na dan poleti in 25 milij. Revolucionarna vojna je trajala skoraj šest let in večkrat je Washingtonu pretel poraz in razpad njegove vojske. Ko je vojna izbruhnila, niso kolonije imele ni orožja ni streliva ni denarja za njihov nakup ali za plače vojakov. Kontinentalni kongres je bil vlada za silo in je bil brez velike avtoritete. Vojaki so se udinjali mednarodnih trgovcev z dekleti. Zjutraj je odšel oče na polje, da se informira, zakaj so mu hčerko aretirali. Lahko si pa mislimo njegovo presenečenje, ko so mu povedali, da detektiva Sehlingerja sploh ni. Nedvomno je postala lepa ravnateljstva hčerka žrtev mednarodnih trgovcev z dekleti. Čudno je, da se roditelji niso telefonirali obrnili na policijo in vprašali, zakaj je njihova hčerka aretirana. Policija je napela vse sile, da izsledi držnega zločinca, ki je pa brez sledu izginil.

Slovita pripoved o "črešnjih", ki naj ilustrira resnicoljubnost mladega George Washingtona, je bržkone bajka, ali vpliv George Washingtona, merodajnega državnika Združenih Držav, se čuti še danes in letna proslava Washingtonovega rojstva je živ tribut njegovi previdnosti v izoblikovanju usode Amerike.

Za boljše uvaževanje zgodovinske pojave je neobhodno potrebno vzporediti jo z ozadnjem njenih časov.

Za Washingtonovih časov se je trinaestletna izvirnih kolonij razprostirala nepretrgoma od Maine do Floride. Britanske posesti v Kanadi so tvorile, kakor danes, severno mejo, ali na zapadu je reka Mississippi tvorila mejo s takozvano Louisiana, ki je bila tedaj španjska. New Englandska skupina kolonij je zapopadala New Hampshire, Massachusetts, Rhode Island in Connecticut. Srednjo skupino so tvorile kolonije New York, New Jersey, Pennsylvania in Delaware. Maryland, Virginia, North Carolina, South Carolina in Georgia so tvorile južno skupino kolonij. Prebivalstvo vseh teh kolonij je bilo malo čez dva milijona duš (v letu 1765) in četrtnina jih so bili črni sužnji.

Največ prebivalcev je imela Virginia, za njo sta prihajala po prebivalstvu Massachusetts in Pennsylvania. Velikih mest ni bilo. Philadelphia s prebivalstvom približno 25.000 ljudi je bila največje mesto. Boston je imel kakih 15.000 in New York približno 12.000 prebivalcev.

V splošnem je prebivalstvo živele ob rekah in ob morski obali, kajti čolni in jadrnice so bili najbolj udobno prometno sredstvo. Okorni pošni voz je služil za promet po kopnem. Celo za časa Washingtonovega predsednikovanja, ko je prebivalstvo naraslo na skoraj štiri milijone duš, dva post-na voza in dvanaest konj je zado-stovalo za vsa osebnost in tovarni-promet med New Yorkom in Bostonom. Poštni vozovi ali dilžanse (stage-coach) so prevozile štirideske.

Take so bile gospodarske, politične in socialne razmere, ko je bil George Washington, častnik iz Virginije in bogat farmar, pozvan od Kontinentalnega kongresa na poveljstvo revolucionarne vojske.

Revolucionarna vojna je trajala skoraj šest let in večkrat je Washingtonu pretel poraz in razpad njegove vojske. Ko je vojna izbruhnila, niso kolonije imele ni orožja ni streliva ni denarja za njihov nakup ali za plače vojakov. Kontinentalni kongres je bil vlada za silo in je bil brez velike avtoritete. Vojaki so se udinjali mednarodnih trgovcev z dekleti. Zjutraj je odšel oče na polje, da se informira, zakaj so mu hčerko aretirali. Lahko si pa mislimo njegovo presenečenje, ko so mu povedali, da detektiva Sehlingerja sploh ni. Nedvomno je postala lepa ravnateljstva hčerka žrtev mednarodnih trgovcev z dekleti. Čudno je, da se roditelji niso telefonirali obrnili na policijo in vprašali, zakaj je njihova hčerka aretirana. Policija je napela vse sile, da izsledi držnega zločinca, ki je pa brez sledu izginil.

ZLOČINEC V VLOGI DE- TEKTIVA

Na Madžarskem je bilo ugrabljeno neko dekle vpricho policajev. V poznih nočnih urah je imel službo stražnik Nagy. Kar je stopil k njemu neznane in se legitimiral kot detektiv Sehlinger. Zahteval je aretirati neko žensko, ki se bo obupno branila. Stražnik je šel z detektivom v bližnje stanovanje ravnatelja tovarne Adamskega. Detektiv je prosil stražnika, naj počaka pred vrati in vstopil, ko ga pokliče.

Detektiv je stopil v stanovanje, kjer se je legitimiral in pozval 17-letno ravnateljstvo hčerko, naj mu takoj sledi na policijo. Roditelji so bili tem bolj razburjeni, ker detektiv ni hotel povedati, zakaj je njihovo hčerko aretirati. Dekle je zatrjevalo, da ni ničesar zakrivilo in da ne pojde z detektivom. Po dolgem prekananju je poklical detektiv stražnika in tako je moralo dekle zapustiti roditelje.

Zjutraj je odšel oče na polje, da se informira, zakaj so mu hčerko aretirali. Lahko si pa mislimo njegovo presenečenje, ko so mu povedali, da detektiva Sehlingerja sploh ni. Nedvomno je postala lepa ravnateljstva hčerka žrtev mednarodnih trgovcev z dekleti. Čudno je, da se roditelji niso telefonirali obrnili na policijo in vprašali, zakaj je njihova hčerka aretirana. Policija je napela vse sile, da izsledi držnega zločinca, ki je pa brez sledu izginil.

Miss Connie Gilhead

znana londonska plavalca bo skusala to pomlad preplavati Angleški kanal.

KRIZA RODBINSKEGA ŽIV- LJENJA V RUSIJI

V moskvi odpadejo štiri ločitve na vseh pet zakonov. Ni čuda, da so rodbinske razmere v Rusiji tako razdrapane, saj je ločitev zakona zelo lahka. Zado-stuje da prijavi mož ali žena v uradu ločitev, ne da bi drugi zakonec o tem vedel. V Moskvi je osem uradov, v katerih vodijo evidenco o porokih, porokah, ločitvah in smrti. Na hodnikih stoj dolge vrste ljudi, ki se hočejo poročiti. Čakajo po cele ure, poročni obred pa traja komaj net minut.

Kdor se hoče v Moskvi poročiti, mora priti v urad osebno, za ločitev pa zadostuje, da se zgleda samo en zakonec, čeprav drugi nima pojma, da gre za ločitev. Če imata zakonca otroke, se morata sporazumeti glede vzgoje. Če se ne sporazumeta, odloča sodišče. Za vzroke ločitve se nihče ne zanima. Sovjetske oblasti smatrajo to za privatno zadevo. Razlike med zakonskimi in nezakonskimi otroci sovjetske oblasti ne poznajo. Od 1. januarja do 1. oktobra 1928 je bilo v Moskvi 20.423 porok in 16.347 razporok. V manjših mestih in na kmetih je odstotek razporok manjši. Po vaseh odpade na 3 poroke komaj 1 razporoka.

Smrt kneginje Bülow.

V Rimu je umrla, zadeta od kapi, 80 letna kneginja Bülow, žena bivšega nemškega kancelarja. Po rodu je bila Italijanka in sicer iz bolognske plemenitaške rodbine Camporalijske. Najprej je bila poročena z grofom Dohoffom, leta 1886 pa se je poročila s knezom Bülowim. V politiko se ni podajala, pač pa se je zbiral v njenem salonu najvišji politični in umetniški svet. Dama je bila kot Lisztova učenka izborna pijanistinja.

Namišljenega brata carja Nikolaja

nekega M. Žmurčikova so zaprli v Umanu v Ukrajini. Skrival se je pri bogatih kmetih, ki jim je lagal, da je carjev brat Mihail Aleksandrovič Romanov in da pripravlja vojno proti boljševikom. Z njim ho zaprli tudi 78 kmetov, kn pridejo sedaj pred sodišče.

KONCERT

KI GA PRIREDI V NEW YORKU

Gospa Pavla Lovšetova

BO IMEL SLEDEČI

PROGRAM

I.

1. Foerster: Arija iz opere "Gorenjski slavček"
2. Dev: Kangleica
3. Zajc: Lastavicam
4. Vilhar: Ružici
5. Pavčič: Pastirici

II.

III.

Jugoslavanske Narodne pesmi:

6. Tam, kjer beli so snezniki
7. Oj, kod bova vandrata?
8. Tišina nema vlada svudu
9. Kad s'ugasni sunčev zrak
10. Devojčica ružu brala
11. Kolo
12. Kje so moje rožice
13. Čez tri gore
14. Pleničice je prala
15. V dolinci prijetni

Na klavirju spremlja
Miss FLORENCE WINSELMAN

GAUCHO

ROMAN

Za Glas Naroda priredil G. P.

11

(Nadaljevanje.)

— Pomirite se, dragi človek! Gauchio ne prizadene ničesar slabega revnemu možu, posebno pa ne gostilničarju, ki pridaja tako dobro vino kot je vaše! Spomnite se, pa pozabite! Če bom šel po tej poti še enkrat, obrnite svoje oči v drugo smer, da ne vznemirjate miru svojega duha, — dokler se živite!

Dotaknil se je bokov Quira in oba jezdec sta izginila v smeri dolge poti, ki se je vila ob reki.

Gostilničar se je prekrizal. Zabaval sem majordoma hudiča samega in vendar sem ostal cel in nepokvarjen! Svetniki so zame, kljub lopovom, ki polnijo moj prostor ter me sleparijo, — je mrmral, ko je odhajal počasi proti hlevu.

Iz zatemnjene gostilne pa je prihajal šum boja in krik žensk, kar je kazalo, da so si gostje še vedno v lasch.

Gostilničar je splezal po lestvici navzgor in na tleh kamre je našel sveženj, — v katerem se je nahajala fina svilena obleka. Odšel je navzdol, ne da bi odnesel obleke s saboj. Spodaj je zrl na konja in kočijo z mehkimi smehljajci.

— Povedal mi je, da naj rečem zlima bratecema, naj odvedeta to kočijo v mesto ter jo prodasta. Sedaj ga razumem. Hladila si bo sta vroči butice ob zidove tiranove ječe pred nadaljnim solničnim zahodom in jaz ju bom prost!

Odšel je proti zadnjim vratom, skozi katera je povedel Gaucha na prosto. Vzdihnil je.

— Imenujejo ga neumniljenega, morileca ter poosobljenega hudiča! Želel bi, da bi bilo še več takih banditov tukaj naokrog, — je govoril sam zase. — Dvesto pezo in fina obleka! In oprostil me bo dyoh najbolj izdajalskih lopovov! Nebesa na zemlji bi bila za ubogega gostilničarja, če bi več takih hudičev kot je Gauchio obiskovalo moje gostilno.

Le najbolj oddaljeni zvok je še lahko čul o dveh jezdecih v tihi noči. Nato pa se je vrnil k svoji nalogi, da očisti razvaline ter kolektira ono malo denarja, kar ga je še ostalo tem izmučenim bojovníkom.

Peto poglavje.

TEŽKA PREIZKUŠNJA.

Jutranja zora je vztajala preko iztočnega horizonta, ko sta se dva izmučena jezdec blizala koncu njih dolge ječe v taborišče.

— Vidis, Sanchez, tam je oblak prahu na poti, daleč proč od onega griča, — je vzkliknil Gauchio, ki je zadržal svojega konja. Njegova tenka roka je pokazala proti njih cilju.

— Moj posel me dela sumljivega glede vsakega oblaka prahu, dokler ne vem, čigavi konji ga dvigujejo. Napasiva ponije v oni lohi izven steze ter čakajva, dokler ne moreva identificirati jezdecov.

Zavila sta z izbojene steze ter pustila konja pasti se in počivati. Skupaj sta odšla proti grmičevju, ki je mejilo na stezo. To je bil dobrodošel odpočitek od sedla. Oba, glavar in mož, sta utaknila svoja obraza in roki v prijetno hladnost vreleca.

— Čul sem čudno povest glede nekega vreleca, Sanchez, — je rekel Gauchio ter iztegnil svoje izmučene ude. Povedal jo je neki mož, ki se je vračal z dolgega potovanja na višine And, neizmerno dosti milij od tukaj. Ruiz in jaz sva oba prisluškovala in s tem je zvezana vesela povest, o kateri ti bom pripovedoval pozneje.

Kadil je svoje cigareto, povsem mirnega duha.

— Ali je izpadel obisk v vaše zadovoljstvo, glavar? — je vprašal debeli jezdec ter puhel z ustnice modre oblake dima.

— Bilo je imenitno. Kolektiral sem tri tisoč pezo moje nagrade iz notranjega žepa Ruiza ter pustil najboljše bolase krog njegovega vrata. To je bila primerna cena za bole in vsled tega jih ne obžalujem. Zares, jaz upam, da jih bom zabil še par krog vrata tega lopova, a takrat jih bom bolj trdno zezal.

Sanchez je emakal od samega navdušenja.

— Povest o tem vrelecu v gorski divjini pa je izpremenila moje načrte, Sanchez, — je nadaljeval njegov možster. — Mi imamo najboljšo igro na polju kot pa v mestu generalnega guvernerja. Razventega pa domnevam, da se bo generalni guverner sam kosal z menoj za iste zaklade, ki bodo moji, predno bo potekel mesec dni.

Njegov mož se je široko zarežal.

— Ko bo prišel ta dan, Sanchez, boš ti in vsi tvoji tojalni tovariši dosti na boljšem kot kdaj poprej v svojih življenjih. Prisegel sem samemu sebi, na tej dolgi ječi, da bo to moj zadnji in največji čin. Nastanil me bo v življenju ter nam bo mudil trajno zavetišče, v katerem bomo varni pred vojniki diktatorja, prosti skrbi, da uživamo lov, lepe obleke ter krasne deklice, dočim bomo našli nebesa na zemlji.

Oči Gaucha so čudno blestele.

— Čutim, da je to proročstvo, ki me maganja izven mojega duha, proti temu potovanju in njegovemu cilju. Hola, to bo srečno!

Zavilil se je nazaj ter iztegnil nogi kot mlad zrebček, katerega se izpušči na zeleno trato, po dolgi zimi v hlevu.

— Jezdec se blizajo, glavar, — je rekel Sanchez, ki je pokleknil ter zlezal proti cestni.

Gauchio mu je sledil. Zrla sta preko listov in to je bil pogled, ki je spravil vesel smehljaj na obraz banditskega glavarja. Tam, na fela kavalade lastnih tovarišev Gaucha, je jahal pribočnik Lupo. Po dva in po tri je bilo mogoče videti celo tolpo banditov, broječe več kot dvesto mož, ob vijugasti stezi naravnost pod njima.

Njih ostri oči so zapazile tudi orožje jezdecov ter karabinke, privezane na široke hrbte.

— Pripravljeni za vojno, Sanchez, eh? — je vprašal glavar. — Ali misliš, da domnevajo, da sem bil ujet? Ali pa prihajajo, da me rešijo?

Sanchez je dvignil svojo roko, s svašilnim prstom na ustih.

— Glavar, ali jih hočeš preizkusiti glede njih zvestobe? Kot mi je Perrez pripovedoval, je govoril Lupo čudno v zadnjem času. On je očividno ljubosumen na vaše vodstvo. On je pokazal čudno zadovoljstvo, ko je našel oni letak v mestu in zopet, ko vam ga je izročil. On vas je očividno pozivjal na ono blazno pustolovstvo v mesto Ruiza in vi ste ušli le vsled čudeža!

Gauchio je izprta molčal. Nato pa je namršil svoj obrvi ter vrnil svoje temne oči na zvestega oprodo, z vprašanjem in dvomom v njih globinah.

— Kaj bi predlagal? — je vprašal. Kakšno preizkušnjo?

(Dalje prihodnjic.)

VELIK VELIKONOČNI
IZLET V JUGOSLAVIJO

Kot prejšnja leta, zopet prirejujemo izlet v staro domovino, ki ga bo vodil potovanja več uslužbenec Cunard črte. Brigal se bo za prtljago potnikov in za vse druge stvari na potovanju. Pri-
ljubljeni brzoparnik

BERENGARIA

odpluje iz New Yorka v Cherbourg v PETEK, 8. MARCA

Potniki bodo za velikonočne praznike pravočasno dospeli v domovino.

Zajamčite si takoj rezervacijo. Obiščite kateregakoli lokalnega agenta Cunard črte ali pišite naravnost na

CUNARD LINE

25 BROADWAY

NEW YORK

VAŽNO! NE PREZRITE!

VELIKANOČ SE BLIŽA!

Preskrbite si prostore na ogromnem in
ekspresnem parniku

WHITE STAR LINE

OLYMPIC = 16. marca, 1. A.M.

46,439 ton, 882½ čevljev dolg.

IZVRSTNA
HRANAPRVOVRSTNA
POSTREŽBA

TEDENSKA ODPLUTJA TEKOM VSEGA LETA

Potnike bo spremljal potniški izvedenec. Vsi pooblašeni agenti vam bodo z veseljem pomagali dobiti povratna dovoljenja in potne liste in vam bodo dali vsa pojasnila glede potovanja kot tudi

White Star Line

International Mercantile Marine Co.

No. 1 BROADWAY

NEW YORK

ZBADLJIV SVEČENIK

Dve gospodični sedita v vlaku nasproti popu in se živahno razgovarjata o prednostih pokopavanja in sežiganja. Ena se ogreva za upepelitev, druga za navadni pogreb. "Kako pa vi mislite o tem, prečastiti?" se obrne proti duhovniku. "Meni se zdi," reče ta porogljivo, "da ima hudič rajši dve pečeni goski nego dve gnili."

VODENA ZVEZDA

Odličnjaki sedme umetnosti (kina) se zvejo zvezde ali star po angleško. Kako pa bi kazalo nazvati gladovne umetnike? Tako živi na Portugalskem gospodična z imenom Estrela, kar slučajno pomeni zvezdo, že sedem let ob

vodi. Sicer pa ima morda Sloveni-
ga tudi kako Zvezdo, kjer portu-
brez vode.

Nesreča ne počiva!

Tudi smrt ne. Podvrženi ste eni ali drugi vsak dan.
KAJ STE PA STORILI ZA SVOJO OBRAMBO IN ZA
OBRAMBO SVOJIH OTROK?

Ali ste že zavarovani za slučaj bolezni, nezgode ali smrti? Ako ne, tedaj pristopite takoj k bližnjemu društvu Jugoslovanske Katoliške Jednote. Naša jednota plačuje največ bolniške podpore med vsemi jugoslovanskimi podpornimi organizacijami v Ameriki. Imovina znaša nad \$1,100,000.00, članstva nad 20,000. Nova društva se lahko ustanovijo v Združenih državah ali Kanadi z 8. člani. Pristopnina prosta. Berite najboljši slovenski tednik "Novo Dobo", glasilo JSKJ. Pišite po pojasnila na glavnega tajnika, Joseph Pishler, Ely, Minnesota.

VSEBINA:

Jugoslovanski motiv
Koledarski del
Denar, ki dela predsednika
Pes
Deset eksperimentov, ki so
pretresli svet
Sovražniki športa v starem
veku
Izobjena Kolombina
Thomas Alva Edison
Poganka
Nov triumf sloveskega genija
Sočivni vrti tekem poletja
L o k
Možje, ki kopljejo premog
Trideset let Mozambiqua
Vročinski rekordi prejšnjih
stoletij
Granate iz vseirja
Ford in njegovi delavci
Mrvi v vinogradu
Zakonsko pravo v Združenih
državah
Saj se ne izplača

CITAJTE
Slov.-Amer. Koledar
za leto 1929

CENA 50 CENTOV

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St New York

Vretnje parnikov Shipping News

22. februarja:
Vulcania, Tret
23. februarja:
Olympic, Cherbourg
Hamburg, Hamburg, Cherbourg
Rydam, Boulogne Sur Mer, Rotter-
dam
Republie, Cherbourg, Bremen
28. februarja:
Leviathan, Cherbourg
Stuttgart, Bremen
1. marca:
Aquitania, Cherbourg
2. marca:
Ile de France, Havre
America, Cherbourg
Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen
Conte Blancamano, Napoli, Genova

7. marca:
Dresden, Bremen, Boulogne Sur Mer
8. marca:
Berengaria, Cherbourg
9. marca:
Cleveland, Hamburg, Cherbourg
New Amsterdam, Boulogne Sur Mer,
Rotterdam
Roma, Napoli, Genova
13. marca:
President Harding, Cherbourg
14. marca:
Muenchen, Bremen
Paris, Havre (Velikonočni izlet)
15. marca:
Olympic, Cherbourg
16. marca:
Arabic, Cherbourg, Antwerpen
Veendam, Boulogne Sur Mer, Rot-
terdam
Conte Grande, Napoli, Genova
19. marca:
Westphalia, Hamburg
20. marca:
Leviathan, Cherbourg
21. marca:
Presidente Wilson, Tret
Berlin, Bremen
22. marca:
Aquitania, Cherbourg
23. marca:
Deutschland, Hamburg, Cherbourg
Augustus, Napoli, Genova
26. marca:
Columbus, Bremen
Republie, Cherbourg, Bremen
28. marca:
Stuttgart, Bremen, Boulogne Sur Mer
Volendam, Boulogne Sur Mer, Rot-
terdam
29. marca:
Ile de France, Havre
Berengaria, Cherbourg
30. marca:
Vulcania, Tret
Hamburg, Hamburg, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen
Rydam, Boulogne Sur Mer, Rot-
terdam
26. junija:
Paris, Havre (IZLET)
26. julija:
Ile de France, Havre (IZLET)

COSULICH LINE

NAGLA VOŽNJA V
JUGOSLAVIJO

Ogromna motorna ladja

Vulcania

Odpluje na njeno prihodnje odplutje
22. FEB. in zopet 30. Mar.Veliki parnik na olje
Presidente WilsonODPLUJE
21. MARCA in 18. APR.

Kot njena posetrimska ladja —
Saturnia, prekaša vse ladje sveta v
razkošju, udobnosti in naglici ter nudi
najboljšo službo v Evropi. Posebne
cene za tja in nazaj. Več novosti na
Vulcaniji in Saturniji, vključno pla-
valni bazen v drugem razredu.
PHELPS BROS. & CO., Gen. Agenti
17 Battery Place, New York

DOMAČA ZDRAVILA

V zalogi imamo jedine dišave,
Knjižovo jecmenovo kavo in im-
portirana domača zdravila, katera
priporoča mgr. Knjaj v knjigi —

DOMAČI ZDRAVNIK

Pišite po brezplačni cenik, v ka-
terem so navedena poplačana vsaka
rastlina za kaj se rabi.
V ceniku boste našli še mnogo
drugih koristnih stvari.

Math. Pesdir

Box 172, City Hall Sta.
New York, N. Y.

POVRATEK ŠVEDSKE NASEL-

BINE V DOMOVINO

Okoli l. 1670. je zapustila sku-
pina Švedov domačo obalo in se na-
selila na ozemlju ruskega otoka Da-
goe. Tu so ostali približno sto let.
L. 1781. pa je ukazala cesarica Ka-
tarina II., da se naselijo v Ukraji-
ni. Pod kozakiškim spremstvom so
švedski naseljenci prepotovali 1200
milj. Že l. 1792. pa so njihovo novo
naselbino v današnji Hersonski ku-
berniji zavzeli Turki. Kakor je raz-
vidno iz cerkvene knjige njihovega
pastorja — Švedi so protestanti —
je šla teden švedska naselbina 200
dnu. Do danes pa je Gammalsven-
sky narastla na 800 dnu. Švedski
naseljenci so ohranili svoj jezik in
običaje in imajo svojo šolo in služ-
bo božjo. Hranijo tudi še svoje sv.
pismo iz l. 1618. Pod boljševisko
vlado je postalo Švedom življenje
na ruski zemlji pretežno in sklenili
so, da se po dveh in pol stoletju
vrnejo v svojo staro domovino.
Obrnili so se na švedsko vlado s
prošnjo, da bi jim to omogočila.
Za stvar se je zavzela vsa švedska
javnost.

Kako se potuje v
stari kraj in nazaj
v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v sta-
ri kraj, je potrebno, da je poučen o
potnih listih, prtljagi in drugih
stvarih. Vselej naše dolgoletne iz-
kušnje vam mi zamoremo dati naj-
boljša pojasnila in priporočila,
vedno le prvovrstne brzoparlike.

Tudi nedržavljeni zamorejo potova-
ti v stari kraj, toda preiskrbi ali
morajo dovoljenje ali permit iz
Washingtona, bodisi za eno leto ali
6 mesecev in se mora delati prošnjo
vsaj en mesec pred odpotoivanjem in
to naravnost v Washington, D. C.,
na generalnega naselniškega komi-
sarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v
veljavo 31. julija 1926 se nikomur
več ne pošlje permit po pošti, ampak
ga mora iti iskat vsak poslelec osebo-
no, bodisi v najbližji naselniški ur-
ad ali pa ga dobi v New Yorku
pred odpotoivanjem, kakor kdo v
prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez
dovoljenja, potuje na svojo lastno
odgovornost.

KAKO DOBITI SVOJCE
IZ STAREGA KRAJA

Od prvega julija je v veljavi no-
va ameriška priseljeniška postava.
Glasom te postave zamorejo ame-
riški državljani dobiti svoje žene
in neporočene otroke izpod 21. leta
ter ameriške državljanke svoje mo-
že s katerimi so bile pred 1. junijem
1928. leta poročene, izven kvote.
Jugoslovanska kvota znaša še ve-
dno 671 priseljenecov letno. Do po-
lovice te kvote so upravičeni sta-
riši ameriških državljank, ki so se po
1. junija 1928. leta poročili in po-
jedelci, oziroma žene in neporo-
čeni otroci izpod 21. leta onih na-
državljanov, ki so bili postavne
priljubljeni v to deželo za stalno bi-
vanje tu. Vsi ti imajo prednost v
kvoti, od ostalih sorodnikov, ka-
kor: bratov, sester, nečakov, neč-
kinj itd., ki spadajo v kvoto brez
vsake prednosti v isti, pa se ne
sprejema nikakih prošenj na ame-
rikanke vizeja.

SAKSER
STATE BANK

63 Cortlandt Street